

CONTAMINATIE VAN GRANEN DOOR HET GEBRUIK VAN CIPC, KIEMREMMER BIJ AARDAPPELEN

Regelmatig stellen we een contaminatie van granen vast door de werkzame stof chloorprofam (CIPC), een kiemremmingsmiddel gebruikt bij de opslag van aardappelen. De MRL in granen voor chloorprofam bedraagt 0,01 mg/kg, tegenover 10 mg/kg in aardappelen of 1000 x hoger. Daar chloorprofam noch toegelaten of gebruikt wordt in granen moet de oorzaak gezocht worden buiten de teelt van de granen.

Bronnen van contaminatie

1. Stockageruimtes

De meest plausibele oorzaak is de gemeenschappelijke opslag, zelfs voor een korte periode tijdens de oogst, van aardappelen en granen in dezelfde loodsen. Gezien de LMR verhouding tussen beide producten is de geringste aanwezigheid van CIPC in granen fataal.

2. Transport

Een andere vorm van contaminatie kan het achtereenvolgende transport van aardappelen en granen zijn.

3. Gemeenschappelijk gebruik van materieel

In de praktijk worden veelal dezelfde transportmiddelen en materieel gebruikt voor de opslag van granen als aardappelen zoals transportbanden, verreikers, laadbakken, kuismateriaal, ... en dit gans de campagne door.

4. Uitwisseling van gecontamineerde lucht tussen de gebouwen

De mogelijkheid bestaat dat contaminatie optreedt door de uitwisseling van lucht tussen de verschillende opslagplaatsen. Deze contaminatie kan gebeuren met het gebruik van CIPC door warmteverneveling in de dichte nabijheid van gebouwen, in- en uitlaat van de ventilatie, periodes van gebruik en ventilatie, ... Ook de doordringbaarheid of onduidelijke afscheiding tussen de opslagcellen kan eventuele contaminatie veroorzaken.

Diepgaande reiniging na stockage of transport van aardappelen

Beter zou zijn om geen granen (of andere producten met een lage LMR zoals ajuinen) in loodsen op te slaan waar aardappelen gestockeerd worden. Zelfs een stockage voor korte termijn in oogst is af te raden. Franse studies (Arvalis) doen immers melding dat CIPC het beton met verschillende centimeters zou kunnen aantasten. Hoe deze moleculen dan vrijkomen of hoelang ze actief blijven zou nog verder moeten onderzocht worden.

Een diepgaande reiniging met water en detergent na stockage of transport van aardappelen is dan ook onontbeerlijk, zonder 100% zekerheid te geven, vooraleer granen te stockeren of te transporteren

Melding aan afnemer

Gezien het hoge risico van contaminatie door CIPC bij stockage van beide producten, is de landbouwer in deze situatie bij levering verplicht de eerste afnemer van deze situatie in te lichten. Aan de afnemer om via een risicoanalyse, de nodige maatregelen te nemen.

Ook een tijdelijke stockage (tijdens de oogst) kan tot een contaminatie leiden, wees dus bijzonder waakzaam en werk uiterst hygiënisch. De leverancier blijft immers juridisch aansprakelijk voor het geleverde product. Een productaansprakelijkheidsverzekering kan hierbij uiterst nuttig zijn.

Gebruik van gemeenschappelijk materiaal bij de (de)stockage

Daarom moet met volgende elementen rekening gehouden worden:

- Een grondige reiniging van het gebruikte materieel bij de switch kan tot een aanzienlijke reductie van de contaminatie leiden
- Goede landbouwpraktijken vereisen een grondige reiniging van de gebruikte vervoermiddelen.

Klaarblijkelijk moet voor ieder praktijkgeval een grondige risicoanalyse gebeuren om mogelijke contaminaties te vermijden of grotendeels te beperken.